

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 68 (1706)

1958 m. rugpjūčio mėn. 27 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

ŽINIOS IŠ LAUKŲ

*****
 ▲ „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje prasidėjo žiemkenčių sėja ▲ Atžalyniečiai piauna vasarąjį ▲ Per penkias dienas -- 10 milijonų ha
 *****

PIRMAJĄ KŪLIMO DIENĄ

Karštas darbmetis Ludo Gīros vardo kolūkyje. Anksty rugpjūčio 25 d. rytą čia sužė kullamosios mašinos.

SĖJAMOSIOS IŠĖJO Į DIRVĄ

Praeitą šeštadienį „Gegužės Pirmosios“ kolūkio I jungtinė brigada, kuriai vadovauja brigadininkas Vladas Tumas, pradėjo žiemkenčių sėją. Per pirmąją dieną rugiais apsėta 10 hektarų dirva.

O pirmadienį, greta pirmosios, žiemkenčius pradėjo sėti ir antroji brigada. Abi brigados rugiais apsėjo dar 20 hektarų.

Šiuo metu žiemkenčių sėjos tempai kolūkyje dar labiau spartinami. Sėjos darbuose su sėjamosiomis gerai pasižymi kolūkiečiai Jonas Pakalnis, Antanas Tumas ir kt.

J. Vigėlis

Studentės Dudonytės darbdieniai

Vilniaus valstybinio V. Kapsuko vardo Universiteto fizikos-matematikos fakulteto studentė Janina Dudonytė, atostogaudama gimtajame Salomėjos Nėries vardo kolūkyje, savo kruopščiai ir sąžiningu darbu nusipelnė visų kolūkiečių pagarbą. Diena iš dienos ją galėjai matyti laukuose prie visų derliaus nuėmimo darbų talkininkaujanti kolūkiečiams. Janinos Dudonytės sąskaitoje jau virš 30 darbdienių.

A. Taurimas

Šalies laukuose

Atskiriniu būdu nupiauta 45 milijonai hektarų javų

Šalyje toliau nuimamas gausus javų derlius. Praėjusios penkios dienos pagal javapiūtės darbų apimtį buvo karščiausios šiame sezone. Per penkias dienas kolūkiai ir tarybiniai ūkiai nuėmė beveik dešimt milijonų hektarų grūdinių kultūrų. Viso šalies laukuose iki rugpjūčio 20 dienos nuimta daugiau kaip 66 milijonai hektarų javų, beveik keturiats milijonais hektarų daugiau, negu iki to laiko pernai.

Šalies pietuose javapiūtė beveik visur baigta. Baigia valyti derlių Pavolgio kolūkiai ir tarybiniai ūkiai. Masinė javapiūtė išsiplėtė Baltarusijoje, Pabaltijo respublikose, Rusijos Federacijos šiaurės vakarų srityse. Pastarosiomis dienomis javų nuėmimo centras persikėlė į beribus Kazachstano ir Sibiro kviečių laukus. Pėšininės žemės šimteriopai apmoka už tą darbą, kuris sunaudotas joms įsavinii: derlius išaugo gausus.

Jau daugiau kaip 8 milijonai hektarų javų nukirsta Kazachstane. Daugiau kaip trys milijonai hektarų javų nuimta Sibire.

Labai plačiai taikomas šalies laukuose atskirinis javų derliaus nuėmimas. Iki rugpjūčio 20 dienos šiuo būdu nuimta 45 milijonai hektarų javų -- 25 milijonais hektarų daugiau, negu pernai.

*****
 ▲ „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje prasidėjo žiemkenčių sėja ▲ Atžalyniečiai piauna vasarąjį ▲ Per penkias dienas -- 10 milijonų ha
 *****

Žiemkenčius kulla II ir III brigados kolūkiečiai. Tiesiog iš lauko rugių pėdai gabunami prie kullamųjų. 17 vežikų su arkliais, 2 automašinos įsijungė į šį darbą. Pirmąją kullimo dieną kolūkiečiai iškūlė apie 12 tonų grūdų. Darbštus ir greitas pasirodė esąs prie kullimo darbų II-je brigadoje 66 metų amžiaus kolūkietis Juozas Latvėnas.

D. Kregždaitė

Paskutiniai pėdai

Neblogai šiais metais „Atžalyno“ kolūkyje paaugo rugiai. Praėjusį ketvirtadienį visi rugiai nuo 255 ha ploto buvo baigti piauiti. Rugiapiūtėje daug pasidarbavo piovėjui Justas Misiūnas, broliai Petras ir Juozas Buckai, Kazys Kaminskas ir kiti, kurie dabartiniu metu jau piauna vasarąjį.

Lietui lyjant, kada rugių nebuvo galima piauiti, buvo gaminamas iš mšinių silosas. Ir, vos tik pasirodžius keltai gražių dienų, nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro brigadose į kluonus pradėjo dar-

dėti vežimai su rugiais. Vežti rugius kolūkiečiams daug padeda traktorininkas Albertas Buckus, dirbantis su traktorium DT-14. Jis per dieną įveža 15-20 priekabų su naujuoju kolūkio derliumi, kurio jau didesnė pusė yra suvežta.

Prie kluonų stovi paruoštos dvi kullimosios, ir šiomis dienomis pilnu tempu prasidės kullimo darbai. Sėjai dirvos taip pat jau paruoštos.

V. KALVELIS
 „Atžalyno kolūkio sąskaitininkas“

Ar ne gėda?

„Socializmo keliu“ kolūkio I brigadoje rugpjūčio 21 dieną buvo nupiauti rugiai 5 ha plote, tačiau jie, nesurišti ir nesustatyti į gubas, pėsta lauke. Brigadoje pašitijusi drausmė, girtuokliavima, o brigadininkas Remeika bejėgiškai skėsčioja rankomis.

R. Čepas

Vilniaus rajono Lenino vardo žemės ūkio artelės nariai pirmieji rajone pradėjo žiemkenčių sėją. Kolūkyje rugiais užsėta pirmieji dešimtys hektarų. Visas 350 ha žiemkenčių kolūkiečiai numatę apsėti per 8-10 dienų. Nuotraukoje: traktorininkas A. Bagdanovičius, kolūkiečiai Z. Jarmalovičius ir S. Kuzminskaja pirmoje laukininkystės brigadoje sėja rugius. M. Baranausko (ELTA) nuotr.

TAI BUVO PRIEŠ 40 METU

TŪ DIENŲ ŠLOVĖ GYVA

vyriškai žuvo Maskvos komjaunuolis Iljuša Koldočkinas. Linksmasis, energingasis Iljuša buvo 35 Rogožo-Simonovo pulko, kovojusio Pietų fronte, numylėtinis.

Nepaprastą narsumą parodė 3 armijos Uralo Kalnų pulkas (Rytų frontas), kurį sudarė beveik vien tik jaunieji kovotojai. 3-sios armijos revoliucinė karo taryba sveikino pulką, rašydama: „Visas jaunasis U. Kalnų pulkas sudarytas iš didvyrių, ir jų narsumas neišsenkamas“.

Kovoje prieš Judaničą kovinę šlovę nusipelnė Petrogrado divizionininkų komjaunuoliška kuopa. Vrangelio fronte drąsiais

antpuoliais pagarsėjo šarvuotas traukinys „Kommunistinė jaunimo sąjunga“, kurio komandą sudarė Charkovo komjaunuoliai ir darbininkų jaunimas.

Taip kovėsi komjaunuoliai skaitlingose pilietinio karo frontuose.

Tadaiu ne tik frontuose grūdinosi kovinė komjaunimo šlovė. Tūkstančiai bebaimių jaunuolių ir merginų ėjo į partizanų būrius, vykdydami bolševikų pogrindinių komitetų uždavinius.

Už kovinį narsumą pilietinio karo frontuose komjaunimas buvo apdovanotas Raudonosios Vėliavos ordinu.

BUVO 1920 METŲ SPALIS.

Dar tebevyko pilietinis karas. Visur viešpatavo skurdas, badas, suirutė. Tokiu metu Maskvoje prasidėjo III komjaunimo suvažiavimas. Suvažiavimo delegatai atvyko tiesiai iš apkasų, salėje mirgėjo kareiviškos milinės ir joreiviškos palaidinės.

Tuo metu komjaunimo eilėse jau buvo 400 tūkstančių žmonių. Suvažiavimo dėmesio centre buvo istorinė Lenino kalba apie jaunimo sąjungų uždavinius. V. I. Leninas paragino jaunimą mokytis komunizmo. Leninas kalbėjo, kad kiekvienas jaunas žmogus, įstojęs į Komunistinę jaunimo sąjungą, pasiėmė uždavinį padėti partijai statyti komunizmą ir padėti visai jaunajai kartai sukurti komunistinę visuomenę“.

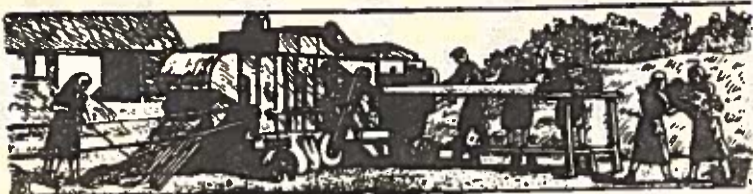
V. I. Lenino kalba buvo programinis dokumentas komunistinio auklėjimo klausimais. Joje išdėstyti pagrindiniai teiginiai apie naujosios komunizmo statytojų kartos formavimą.

Nuotraukoje: V. I. Leninas kalba III komjaunimo suvažiavime.

Iš dailininkų B. Johansono, V. Sokolovo, D. Tegino, N. Faidys-Krandijevskos, N. Čebakovo paveikslas.

*****
★
Kūlmo
aikštelēse
★
*****

PRAĒJUSI šeštadienī Salū sviesto garmybos ģmonēs direktorius Komarovs paskambino ģ „Artojo” kolāķi.

— Ar nepavargo jūsu kālējai? — paklausē jis pirmininkā Dirži.— Mes norim jums padēti. Sekmadienī žadam atvykti kultī.

— Ačiā! Laukiām, — nudžiugo Diržys.

Talkininkai padirbējo neblogai

„Artojo” kolāķyje naujojo derliaus kūlīmas vyksta visu spartumu. Sudaryta specialī kālējū grupē iš 18 žmoniū — po 3 kolāķiečius iš kiekvienos brigados. Taip organizavus kūlīmā, nenukenčīa kiti darbai. Pirmausia kuliāmoji „Neris” sudazgē IV brigadoje. Brigadininkas Mikalaiciūnas gerai

organizavo darbā. Kolāķiečiai vežē rugius tiesiog prie kūlīamosios. Išskulti grūdai nedelsiant keliavo ģ sandēļi, kur specialiai išskirti žmonēs juos valē. Tokiu būdu IV brigada per trumpā laikā paruošē sējai 23 tonas sēklas. Ir štai atvyko šefai. Sekmadienī III brigadoje sudazgē šefū aptarnaujama kuliāmoji. Salū sviesto garmybos ģmonēs darbininkai tā dienā prikālē 8 tonas grādū.

— Talkininkai padirbējo neblogai, — dziaugiasi kolāķiečiai. — Jie padējo mums paruošti visā žiemkenčiū sēklā, reikalingā jau prasidedančiai sējai.

V. Pagirėnas

J. Valtiekus

Per laukā keliauja kombainas

— Taip ir nepavyko mums išbandyti savo kombaino, — krintosi „Vytorlo” kolāķio kolāķiečiai, žiūrėdami ģ savaeigį kombainā, kurį šiemet ģsigijō kolāķis. — Oro sąlygos neleido. Bet kombainui nebuvo lemta rūdyti be darbo.

— Pabandykime kultī rugius kombainu tiesiog iš gubeliū, — pasiūlē kolāķio valdybos nariai.

Ir štai ģ laukā, mirguliuojantį gražiai išsirikiavusiomis gubelėmis, išriedējo savaeigis kombainas. Bandy-

maspavyko neblogai. Nerėkia rugiū nē ģklojīmā vežti — galima kultī tiesiog lauke. Panašiai panaudoja savo kombainā ir „Tikruojū keliū” kolāķio žemdirbiai. Reikėtų, kad ir kituose kolāķiuose tiek nuosavi, tiek Rokiškio RTS kombainai būtų kuo našiausiai panaudojami.

Štaliū rajono „Naujo kaimo” kolāķis pirmasis rajone baigē rugiapiūtē. Per 4 dienas čia buvo nuimtas derlius 300 hektarū plote. Dabar naujas derlius kuliāmas. Stasio

Sadausko vadovaujama brigada per dvi dienas prikālē 16 tonū grādū.

Nuotrāuko je: prie naujo derliaus „Naujo kaimo” kolāķyje. (Iš kairės ģ dešinę) svėrėjas A. Vyšnėlauskas, brigadininkas St. Sadauskas, kolāķio pirmininkas J. Gurčinas ir buhalteris K. Rakšnys. V. Bražo (ELTA) nuotr.

J. MACIAUSKAS

Už Tarybū valdžią

(Tėsinys. Pradžia Nr. 67) Mes nusprendėme jėga sukliudyti duonos grobstymā.

Antrā dienā, kai tik pasirodē buožiū vežimū virtinė, dvaro darbininkai ir keletas miestelio komunistū pasuko link svirnū. Beī tuo laikū iš miško išbėgo didelis būrys ginkluotū žandarū. Mes slojome su jais ģ kovā, tačiau jėgos buvo nelygios. Susitrėmė ypač nukentėjo Mykolas Brazėlis ir kiti draugai, kurie po to buvo areštuoti ir pasodinti ģ kalėjīmā. Man pavyko išvengtī arešto, ir keletā dienū aš slapsčėliausi Širviū kalme. Beī mūsū kova už duonā nē kiek nesumažėjo. Dvare veikė kumečiū komitetas, vadovaujamas energingo ir drąsaus darbininko — komunisto drg. Mistūno. Jo vadovaujami, darbininkai ir kumečiai atkakliai priešinosi vokiečiams, mėginantiems išvežti duonā, organizavo buožiū gurguolėms spāstus. Tokiu būdu

mums vis tik pavyko išsaugoti didelį kiekį duonos, kuri po Tarybū valdžios sukūrimo buvo išdalyta skurstantiems gyventojams.

1918 metų gruodžio 16 dienā buvo išsteistas Lietuvos Laikinosios revoliucinės darbininkū — valstiečiū vyriausybės, nelegaliai sudarytos dar gruodžio 9 d., manifestas. Sukilusių darbininkū ir vargingūjų valstiečiū vardu, Lietuvos raudonarmiečiū vardu, — buvo kalbama manifeste, — vokiškūjų okupantū, lietuviškos „tarybos“ ir kitū buržuaziniū komitetū valdžia skelbiama nuversta. Visa valdžia pilnutinai pereina ģ darbininkū, bežemiū ir mažazemiū Tarybū deputatū rankas.

Po manifesto paskelbimo visuose valsčiuose buvo susaukti partiniai susirinkimai; komunistai ģmė plačiai aiškinti dirbantiesiems šio istorinio dokumento reikšmę.

Gruodžio 18 d. iš Vil-

niaus ģ Rokiškio apskritį atvyko Laikinosios revoliucinės vyriausybės atstovas J. Adomaitis. Obeliū miestelyje įvyko apskrities partinė konferencija. Ji nutarė paimiti valdžią ģ savo rankas. Čia taip pat buvo išrinkti Rokiškio ir Obeliū revoliuciniai komitetai.

Obeliuose mes valdžią paėmėm be jokio pasipriešinimo, kadangi buržuazinės milicijos tarpe buvo nemažai mūsų žmoniū — komunistai drg. drg. Leonavičius, Pagirys, Smalinskas ir kiti, — savo laikū ten partijos paslūsti.

Prieš palmanį valdžią Rokiškio mieste, revoliucinis komitetas paslūntė mane ten su drg. Mistūnu ģ žvalgybā, nes buvo žinios, kad paskutiniu laikū Rokiškio dvare grafas Pšezdecėkis, palaikant vokiškiems okupantams, visomis jėgomis organizavo baltagvardiečiū dalinį. Kalbėdamiesi su kumečiais ir darbinin-

Vytėnū bandymū stotis daug padeda kolāķiams ir tarybiniams ūkiams vystyti sodininkystē bei daržininkystē. Stoties vyresnysis mokslinis bendradarbis Ipolitas Štaras išvedē naujas obuoliū rūšis „Birutės pepinas“ ir „Vytėnū vasarinis“. Pasodintos obelaitės jau antrais metais duoda vaisius. I. Štaras išvedē taip pat naujas juodųjų serbentū rūšis. Vertingus bandymus nagrinėjant daržoviū hibridiniū sėklū auginimo agrotechnikā atlieka vyresnioji mokslinė bendradarbė Marija Baranauskienė. Jai pasiūltus, Kaišiadoriū rajono „Vienybės“ žemės ūkio artelėje buvo auginama pusė hektaro kopūstū sėklojų, kurie davē 68 tūkstančius rubliū pajamū.

Stoties kolektyvas padeda daugeliui kolāķiū užveisti naujus sodus ir pasodinti vaiskrūmius.

Nuotrāuko je: stoties bandymū sklypas. Vyresnysis mokslinis bendradarbis I. Štaras (dešinėje) ir stoties direktorius K. Bučiūnas nustato naujū obeliū rūšiū derlingumą. M. Ogajaus (ELTA) nuotr.

Už gerā žiemkenčiū derliū

Nelengva buvo pas mus šimet rugiapiūtē. Darbā trukdē dažni lietūs. Tačiau gerai padirbėję, neseniai užbaigėme plauti visus brigados rugius, pasėtus 68 ha plote. Dabariniū metu jau beveik trėdaliį žiemkenčiū suvežėme ģ daržines. Greit pradėsime jų kūlīmā. Sėsime iš derliaus, gauto 16. ha sėkliniame sklype. Štuos rugius pirmiausia kulsime, valysime. Sėją atliksime

B. ČELKĪS
Liudo Giras v. kolāķio
I Jungtinės brigados
brigadininkas

tik gerai išvalyta sėkla. Besiruošdami žiemkenčiū sėjai, mūsų brigados kolāķiečiai šiuo metu sparčiai įdirba pūdymus. Brigadoje yra 8 ha juodojo pūdymo. Jis sėjai jau paruoštas. Kada pas mus kolāķyje dirba nuosava technika, darbas vyksta sparčiai, organizuotai.

13 ha brigadoje esančios dobilėnos taip pat paskyrėme žiemkenčiams. Jā tereikia tik aplėkščiuoti, ir rugius jau galima sėti. Lėkščiuosime tik prieš pat sējā. Dabartiniū metu I-oje jungtinėje brigadoje žiemkenčiū sėjai yra 35 ha dirvonū. Čia sėti rugius pradėsime nuo rugsėjo 1 d. Visos kol-

Veršeliū augina S. KIUKIENĖ

Rokiškio tarybinio ūkio Dargiū skyrinje veršeliū augintoja dirba S. Kiukienė. Savo puikiais, nuolat augančiais darbo rezultatais S. Kiukienė garsėja visame tarybiniam ūkyje.

Šiū metų gegužės mėnesį drg. Kiukienė prižiūrėjo virš 80 veršeliū. Geros priežiūros dėka veršeliai kasdien priaugdavo po 505 gramus. Birželio mėnesį drg. Kiukienė dirbo dar stropiau ir ģtempčiau. Ji nusprendė, kad pajėgs prižiūrėti ir didesnį veršeliū skaičiū — ģmėsi augini 100 veršeliū. Ir štai birželio ir liepos mėnesiais S. Kiukienė pasiekė vidutinį veršeliū dienos priesvorį nuo 620 iki 696 gramū. Koks darbas, toks ir užmokestis: veršeliū augintoja S. Kiukienė gegužės, birželio mėnesiais uždirbo po 1643—1897 rb., o liepos mėn. — 2062 rublius.

ūkyje esančios sėjamosios jau paruoštos šlamdarbiui. Kiek blogiau dėl žiemkenčiū sėjai skirto ploto, kuris dar yra užimtas. Yra užsėta 14 ha vasarinių kviečiū, 12 ha mišinių ir t. t. Paruošti dirvū sėjai spėsime, tačiau, kaip žinoma, daug geresnis žiemkenčiū derlius bus tada, kai sėjai žemē paruošiama anksčiau, gali susigūlėti. Iš viso brigadoje žiemkenčius sėsime 73 hektarū plote.

Darbo kolāķyje šiomis dienomis daug. Tarme tarpe vienas svarbiausių ir yra ruošimasis žiemkenčiū sėjai. Mūsų brigados žemdirbiai pasistengs gerai padirbėti, nepagalės jėgū tam, kad sekantais metais išaugintume žymiai gausesnį žiemkenčiū derliū.

ninkū ir valstiečiū rankas. Reikia pažymėti, kad mums vos atvykus ģ Rokiškį, ten pasirodē partizanū grupē, vadovaujama komunistū Petro Kirstuko ir Skukausko, o tai buržuazinei „tarybai“ padarē stiprų ģspūdį. Matydami, kad gyventojai nepalaiko jų ir visiškai stovi mūsų pusėje, buržuazinės valdžios vadėlvos nedrįso pasipriešinti revoliuciniam komitetui. Tokiu būdu, 1918 metų gruodžio 22 d. Rokiškyje buvo sukurta Tarybū valdžia pirmininkaujant senam komunistui, parlijos nariui nuo 1905 metų, Edvardui Tičkui.

Greitai Tarybū valdžia buvo paskelbta visoje apskrityje. Raudonosios Armijos spaudžiama, vokiečiū kariuomenē skubiai evakuavosi iš Lietuvos. Jie varėsi garvežlius ir vagonus, palikdami kraštā be geležinkelio sistie-

SKAITYTOJŲ laiški

Profesjunginēs grupēs — kiekvienamē kolūkyje

Po mašīnų-traktorių stočių reorganizavimo daugelis mechanizatorių bei kitų specialistų nuėjo dirbti į kolūktus. Tuo pačiu pasikeitė ir profesjunginių organizacijų darbas. Anksčiau prie Rokiškio MTS buvo sudarytos profgrupės kiekvienoje traktorinėje brigadoje. Joms vadovavo mašīnų-traktorių stoties vietos komitetas.

Dabartinio metu, kada mechanizatoriai dirba kolūkiuose, reikėtų

profesjungines grupes organizuoti kiekvienoje žemės ūkio artelėje. Tai padėtų kolūkių valdyboms ir parlinėms organizacijoms geriau spręsti ūkinius klausimus, naštai panaudoti techniką, išvengti nelaimingų atsitikimų.

Todėl labai svarbu, kad kiekvieno kolūkio valdyba artimiausioje ateityje susirūpintų mechanizatorių profgrupių sudarymu.

P. STAŠELIS
Rokiškio RTS partinės organizacijos sekretorius

Karvei po 10 tonų siloso

Tarybų Lietuvos kolūkio III brigadoje, vadovaujamoje energingo brigadininko P. Milaknio, sparčiai gaminamas silosas. Silosui panaudojamas lubinas, mišiniai, o taip pat ir kukurūzai. Praeitą savaitę ši brigada užraugė 80 tonų siloso. Toks pat siloso kiekis buvo pagamintas ir anksčiau. Brigadoje dar bus pagaminta 170 tonų siloso. Tokiu būdu, kiekvienai karvei

bus paruošta po 10-12 tonų siloso.

Gaminant silosą ypač pasižymėjo komjaunolis Kavaliauskas, Petrutonytė ir kiti jaunieji kolūkiečiai.

V. PISKARSKAS
LLKJS rajono komiteto instruktorius

„VYŠNIOŠ JUK NE MŪSŲ“

Gyvena sau mūsų mieste Liudo Geros gatvėje esančiame komunaliniame name Nr. 15 Mikalkėnas su žmona.

PAGAL „NAUJĄ“ KALENDORIŲ...

Visi mes labai gerai žinome, kad savaitėje yra septynios dienos, iš kurių šešios—darbo, o septyntoji—išėginė. Bet Liudo Geros vardo kolūkio sąskaitininkas Julius Milaknis gyvena pagal kitokį kalendorių: dvi, o labai dažnai ir tris dienas į savaitę jis važinėja po atlaisdus, kermošius, o likusias die-

nas savaitėje sėdi kolūkio raštinėje skaudančia galva. Bet netrunka ateiti šeštadienis, ir Julius kaip ant mielų atgyja—iki trečiadienio ryto jo ir su žvake raštinėje nerasi.

Įdomu, ar ilgal dar gyvuos jo „naujas“ kalendorius?

St. Šeduikis

SKVARNAVIČIUS „VYKDO“ NUTARIMĄ

Dar praėjusiais metais rajono DŽDT vykdomasis komitetas priėmė sprendimą, kuriame visiems rajono prekybos darbuotojams buvo nurodyta nepardavinėti vaikams bei paaugliams alkoholinių gėrimų ir rūkalų. Tačiau šis sprendimas, kaip rodo faktai, neprivalomas Juodupės vartotojų kooperatyvo darbuotojams, ypač maisto produktų parduotuvės parduotojui drg. Skvarnavičiui, kuris štai kaip „vykdo“ minėtą nutarimą.

— Dėde, plitkite bonką, — sako pipiras, kurio galva vos matosi iš už prekystalio, parduotojui Skvarnavičiui.

— Iš vaikų bonkų neprilimame. Yra toks vyresnįs dėdžiū nularimas, — atsako Skvarnavičius.

— Tai tada plasau pusę litro degtinės, — nenusileidžia mažasis.

— O, čia kas kita. Tik, žūrėk, nesudaužyk nešdamas, — patenkintas porina Skvarnavičius, paduodamas vaikui puslitrį „Maskvos ypatingosios“ ir gražos rublį su kapelkomis.

„Geras“ tas dėdė Skvarnavičius. Labai jau „padeda“ jis ir tėvams, ir mokyklai teisingai auklėti vaikus. O kaip galvoja Juodupės kooperatyvo reikalų valdytojas drg. Rimkevičius? J. Kežys

PARDUOTUVĖ... BUTE

— Kas tai per eilė? — klausinėja žlobiškiečiai vienas kitą, pamatę prie vienu namų didžiausią žmonių sambrūzdį.

Iš ten sklinda šūksmai, barniai: „Neleisk be eilės“, „Kur lipi ant kojos“ ir t.t.

O netrukus pro atviras kambario duris, į kurias veržiasi ši eilutė, pradeda virsti į lauką pillečiai, išsibaltinę drabužius, rankas, užkriusiais miltų dulkiem antakiais, susirietę po sunkiais maišais.

Pasirodo, tai Žlobiškio parduotuvės vedėja Vilipienė savo bute „turgavoja“ millais. Ir pelningiau, ir geriems pažįstamiems daugiau tenka!

V. Keršulis

Biurokartiškas konvejeris

Rokiškio veterinarinės laboratorijos šoferis P. Deksnys dar negavo atlyginimo už liepos mėnesį. Profesjungos komitetas niekaip neįstengia uždėti antspaudo ant nedarbingumo lapelio, o administracija varo nuo savęs: „Trūksta antspaudo“.

Reikia, pagaliau, sustabdyti šį biurokartišką konvejerį. R. Šarkauskaitė

APRŪPINKIME BITES MAISTU

Šiats metas dėl nepalankių oro sąlygų bitės nedavė prekinio medaus bitininkams. Daugelis bičių šeimų neįstengė prisinešti medaus žiemojimui.

Šiuo metu nieko nelaukiant reikia nuodugnai apžiūrėti bičių šeimoms, nustatyti, kiek kuri šeima turi medaus, susilaurinti lizdus ir trūkstamą maisto kiekį atiduoti bitėms.

Vidutiniškai bičių šeimai paliekama po 12—18 kg medaus žiemojimui — žiūrinį šeimos stiprumo. Pasitaiko rasti koriuose tamsiai žali, tamsiai rudo medaus, kuris bičių žiemojimui netinka: toks medus sukelia bičių viduriavimą. Tamsus medus reikalinga išimti, o jo vietoje duoti cukraus sirupo.

Cukraus sirupas duodamas vidutinio tirštumo — viena dalis cukraus ir viena dalis van-

dens. Geriausia cukrus atiduoti didesniais kiekiais, iš karto po 2—4 kg. Sirupas duodamas vakarais, nes, maltinant dienomis, gali prasidėti plėšikavimas — svelimų bičių užpuolimas. Maistas duodamas pilant į korius ir dedamas už diafragmos.

Bičių rudeniniam maitinimui vyriausybės yra išskirta per bitininkystės krautuves nemažas kiekis cukraus. Kolūkių ir tarybinių ūkių bičių šeimoms jis alleidžiamas pagal rajonų žemės ūkio inspekcijų pažymėjimus — po 4 kg, o paviečių bitininkų bičių šeimoms — po 2 kg.

Be to, bitininkystės krautuvė už kiekvieną pristatytą pardavimui medaus kilogramą leidžia bitininkui nusipirkti kilogramą cukraus.

M. LOMANAS
Rokiškio bitininkystės krautuvės vedėjas

Kauno hidroelektrinės statyboje

Kauno HES statyba prie Nemuno įžengė į naują etapą. Pradėtos montuoti pirmųjų dviejų turbinų įdedamosios dalys. Iš Charkovo turbinų gamyklos į montavimo aikštelę pristatyti turbinų konusai. Kiekvienas iš keturių konuso sektorių sveria 2200 kilogramų. Čia steigiamas tresto „Spechidroenergomontaž“ baras. Iš Kuibyševo hidroelektrinės statybos čia atvyksta montuotojų brigada, kuriai vadovauja Socialistinio Darbo Didvyris I. Nikiforovas.

Kasdien plečiami betonavimo ir žemės kasimo darbai. Į pagrindinius hidromazgo įrenginius jau sudėta 70 takstančių kubinių metrų betono, o tai sudaro daugiau kaip trečdali visos betonavimo darbų apimtį. Dabar betonuojamas trečias HES pastato aukštas ir jungiamosios slenkstinės užtvankos kairiojo kranto sienelės.

Statyboje naudojamas ir surenkamasis gelžbetonis, ypač montavimo aikštelių perdengimams. Siurbimo vamzdžių atramos apdėtos taip pat surenkamuoju gelžbetoni.

Sparčiai vyksta žemės kasimo darbai. Grunto išėmimo darbų apimtis jau siekia 1800 takstančių kubinių metrų, o žemės užtvankos supylimo darbai—1030 takstančių kubinių metrų.

Ateinančių metų birželio mėnesį bus perkirsta Nemuno vaga. O iki Didžiojo Spalio 42 ujų metinių pirmieji du turboagregatai duos pramoninę srovę.

Nuotraukoje: antrojo agregato siurbimo vamzdžio konuso apdėjimas metalu. M. Ogajaus (ELTA) nuotr.

Iš nepaskelbtų laiškų

Redakcija gavo grupės „Pilies“ kolūkio kolūkiečių laišką, kuriame skundžiamasi, jog jau beveik mėnuo laiko, kai pas juos nebeatvažiuoja kilnojamasis kinas.

Šiuo klausimu buvo kreiptasi į rajono kultūros skyrį. Skyriaus vedėjas pavaduotojas drg. Nevindomskis redakcijai

pranešė, kad laikintis priešgaisrinės apsaugos taisyklių kino filmus galima demonstruoti tik specialiai paruoštoje patalpoje, t.y. turinčioje atskirą kabiną kino aparatūrai pasitvinti. Tokia kabina bus įrengta Martyniškenų septynmetėje mokykloje, kurioje šiuo metu vyksta remontas.

Mes ėmėme laukti iš Dvinsko atvykstančio ešelono. Kai tik jis suslojo stotyje, drg. drg. Tičkus ir Pagirys pasiūlė ešelono viršininkui atiduoti mums visus ginklus ir turinį, vietoje to pažadėdami vežimais nuvežti asmeninį sąsaulą iki sekančios stoties.

Ešelonas buvo su pagrobtu iš gyventojų turtu. Saugojo jį 150 kareivių. Nežinodami mūsų jėgų, vokiečiai besąlygiškai pildė mūsų reikalavimus. Mes gavome nemažą įvairių ginklų, kuriuos čia pat apginklavome prisijungusius prie mūsų draugus.

Perėjęs pas mus vokiečių puskarininkis pranešė, kad iš Dvinsko išvyko sąsaulas su gerai apginkluota karine dalimi, vadovaujama generolo.

— Aš nepatariu jums sustatyti šią ešeloną, — apžvelgęs mus ir mūsų

apsiginklavimą, pasakė puskarininkis. — Jūsų mažai, o jų daug. Jie gali greitai padaryti jums kaput... — Na, tai mes dar pažūrėsim, kas kam jį padarys! — atsiliepė reolucinio komiteto pirmininkas Tičkus.

Vis tik apsvarstyti susidariusią padėtį mes sušaukėme skubų pastarimą ir, paskatinti laimėjimų, nusprendėme nepraleisti ešelono, nugalėdami jį tokiu pat būdu, kaip ir pirmąjį.

Kol mes tarėmės, sustemo irumpa rudens diena, tamsa apgaubė stotį. Kur tai toluoje sunkiai sušniokštavo besiarlinantis garvežys — artėjo ešelonas.

— Į vietas, draugai! — įsakė Tičkus. Ešelonas atsargiai, laerylum vogčiom, išliaužė į stotį ir sustojo. Pagirys su savo žmoniu grupe iškart metėsi į

sąsaulo priekį—alkabinti garvežį Mašinistas pasirodė esąs savas žmogus—lietuvis. Sužinojęs, ko iš jo reikalaujama, jis tuoj pat, tarytum visą gyvenimą jo laukė, atsilepė nuo sąsaulo ir nuvedė lokomotyvą į alsarginį keltą.

— Dabar viskas tvarkoje, — apsidžiaugė Tičkus ir ryžlingai su ultimatumu pasuko prie generolo vagono.

— Pasiduokite, — pasiūlė jis išėjusiam pas jį kaizeriniam kareivai. — Jūs apsupti... — Generolas suglūmęs apžiūrinėjo žmogų „civiline“ apranga ir, galų gale, supratęs, ko iš jo nori, sušuko:

— Molšatj!

— Pals „molšatj“! — atsakė Tičkus. — Pasiduok, jei pakliuvali būčią!

— Kas yra „bu-čius“? — įširdo generolas.

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. rugpjūčio 27 d.

Nauji lietuviški filmai

Lietuvos kino studijos kolektyvas šiuo metu gamina tris naujus pilnametražinius meninius filmus. Vilniuje ir jo apylinkėse baigiami filmuoti paskutinieji filmo apie proletarinį poetą Julijū Janonį kadrai natūroje. Artimiausiu metu filmą statanti studijos darbuotojų ir artistų grupė išvyks į Leningradą, kur baigs filmavimą „Lenfilmo“ paviljonuose. Žemaitijoje filmuojamas filmas „Kakulakai“, o Kaune — „Adomas nori gyventi“.

Greta meninių filmų gamybos Lietuvos kino studija šiemet išleido eilę kino apybraižų. Baigta gaminti spalvota kino apybraiža „Nemuno žiotyse“ iš serijos „Pažinkime gimtąjį kraštą“. Apgaivinamiems senoviniams liaudies papročiams skirtos meninės kino apybraižos „Lietuviškos vestuvės“ ir „Joninės“. Išleista kino apybraiža apie Lietuvos TSR Valstybinio akademinio operos ir baletų teatro baletu solistę, respublikos nusipelnusią artistę G. Sabaliauskaitę. Žemės ūkio darbuotojams skirti dokumentiniai filmai „Daugiau pleno ir mėsos“, „Kukurūzai“ ir „Lubinas“. Išėjo kino žurnalo „Lietuvos pionierius“ pirmasis numeris.

Lietuvos Komunistų partijos ir pirmosios proletarinės revoliucijos Lietuvoje 40-osioms metinėms studija išleis dokumentinį filmą, vaizduojantį šiuos istorinius įvykius.

(Pabaiga. Pradžia Nr. 67)

Tikėjimas likimu ir fatalizmas, kaip ir religija, padaro žmones neveiklius, pasyvius ir nuolankius. Fatalizmas teigia, jog žmonių sąmoningumas ir organizuotumas, esą, negali nieko pakeisti visuomenės istorijoje. Jei religija moko laukti pagalbos ir malonės iš viešpaties dievo, tai fatalizmas ir tikėjimas likimu verčia žmones pasyviai laukti to, ką jiems pasiūlys likimas, stichiškų aplinkybių jėga. Čia ir yra ta didžiulė žala, kurią žmogui atneša fatalizmas ir tikėjimas likimu.

Mokslas ir mokslinė, marksistinė-lenininė pasaulėžiūra visiškai nelgia tikėjimą likimu, kaip ir tikėjimą dievu. Šis tikėjimas visiškai nėra pagrįstas mokslu.

AGROLINĖ ir Technika

DIRBTINĖ ŠIRDIS — PLAUČIAI

Neseniai Chirurgijos institutas pradėjo naudoti naują tarybinį dirbtinės kraujos apylakos aparatą, kuris dirba tuo metu, kai chirurgas operuoja širdį.

Operuojant širdį, polichlorviniliniai kateteriai įvedami į venas, kuriomis visas veninis kraujas (atidavęs savo deguonį organizmo audiniams) patenka į dešinią prieširdį. Venos ant kateterių perišamos, todėl veninis kraujas į širdį nepatenka. Tačiau organizmas nemiršta, nes veninį kraują trunka specialus siurbliukas (jis atlieka dešiniojo skilvelio funkcijas) ir varo jį į dirbtinius plaučius, kuriuose šis kraujas prisisotina deguo-

niš ir virsta „arteriniu“. Šį kraują traukia kitas siurbliukas ir varo į aortą per įstatytą kateterį. Iš aortos kraujas pasiskirsto po visas arterijas ir kapiliarus, kur atiduoda savo deguonį organizmo audiniams ir vėl patenka į venas. Tokiu būdu kraujas surenkamas iš organizmo prie pat širdies ir vėl slunčiamas į organizmą aplenkiant širdį. Vadinasi, šiuo metu širdyje nėra kraujo, ir ji nepalaiko jo apytakos. Širdies ir plaučių funkcijas atlieka aparatas, todėl galima atverti širdį, padaryti reikiamą chirurginę operaciją jos viduryje, vėl susiūti širdies sienelę ir paleisti kraują į širdį, išjungus dirbtinę širdį — plaučius.

STAMBIAUSIAS ŠALYJE ANGLIES HIDRORŪDYNAS

Velstybinio instituto „Dnieprogiprošacht“ kolektyvas baigė projektuoti stambiausią šalįje anglies hidrorūdyną, kurį statys Stalino Liaudies ūkio tarybos trestas „Krasnoarmeiskugol“.

Naują kalnakasybos įmonę, kurios našumas daugiau kaip 6 milijonai tonų kuro per metus, sudarys 8 hidroblokai, sujungti į vieną kompleksą. Centrinę hidrorūdyno aikštę užims galingas sodrinimo fabrikas, mechanizuotas pakrovimo punktas ir pagalbiniai cechai.

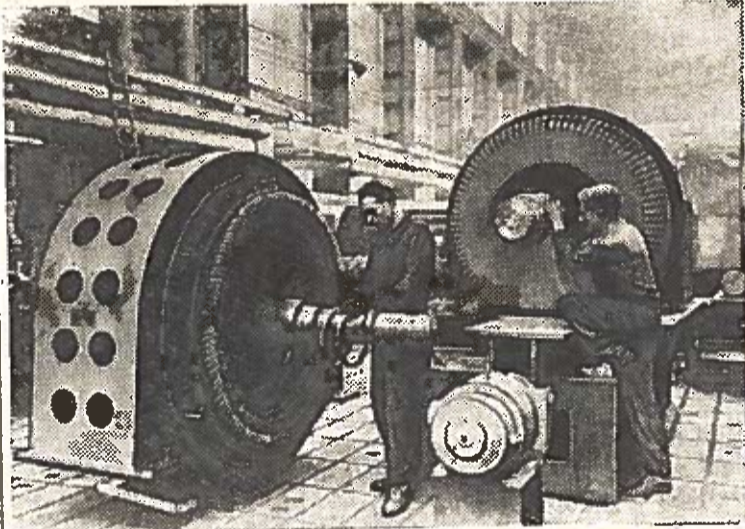
Numatyta kompleksiskai automatizuoti visus gamybos procesus. (TASS-ELTA).

BAJANAS IŠ ALIUMINIO

Pačioje šiaurėje ir Tolimuosiuose Rytuose, Uralo miestuose ir Pamaškvo kaimuose takstantieji muzikantų groja bajonais, kuriuos gamina Maskvos fabrikas. Dabar mėgėjams ir profesionalams pa-

gamintas naujas bajanas, kurio korpusas padarytas ne iš medžio, o iš aliuminio. Instrumentas dabar lengvesnis, gražesnis. Specialistai sako, kad pagerėjo bajano garsas. Pirmoji bajanų siun-

ta artimiausiomis dienomis pasirodys Maskvos parduotuvėse. Iki metų pabaigos įmonė pagamins dar apie takstantį naujų instrumentų. (TASS-ELTA).

LENINGRADAS. S. M. Kirovo vardo gamyklos „Elektrosila“ kolektyvas šiemet pagaminė didelį kiekį įvairių elektros įrengimų, kurių tarpe keletas turbinų ir hidrogenatorių — didelio galingumo. Produkcijos išleista dešimtmis milijonų rublių daugiau, kaip per tą patį 1957 metų periodą.

Nuotraukoje: šaltkalviai-surinkėjai L. I. Pechteriovas (kairėje) ir V. P. Gvozdevas, viršijantieji užduotį, surenka asinchronines masinas anglies pramonel.

P. Fedotovo (TASS) nuotr.

nės vyslymosi dėsnių pažinimu.

Dabar imperialistinės monopolijos, suinteresuotos ginklavimosi varžybomis, naudoja fatalizmą ir tikėjimą liki-

Ar yra LIKIMAS?

mu naujo pasaulinio karo neišvengiamumo idėjai propaguoti. Tačiau dabartinėmis sąlygomis išaugo nesuskaičiuojamos kovotojų už taiką jėgos. Taikingosios tautos dabar jau gali pažaboti agresorius ir neleisti kilti karui. Žmogus nėra bejėgis

prieš aplinkybes. Jis savo laimės kalvis, sąmoningas savo „likimo“, savo gyvenimo kelio kūrėjas. Žinoma, ne viskas gyvenime priklauso nuo mūsų valios ir sąmoningos veiklos. Mes gyvename visuomenėje ir gamtoje ir turime skaitytis su jų objektyviais dėsniais. Bet žmonės nėra bevaliai sutvėrimai, o sąmoningi veikėjai. Ir juo geriau, giliau ir tiksliau jie pažįsta gamtos ir vystymosi dėsnius, tuo mažiau priklauso nuo visokių nenumatytų atsitiktinumų.

Socializmo sąlygomis liaudies ūkis vystosi pagal vieningą visos liaudies planą, perprodukcijos ir nedarbo krizės negresia darbo žmo-

Medinių pastatų bei įrengimų gadintojai

Medinius pastatus, įrengimus, baldus ir kitus medžio gaminius kartais užpuola ūsočių, skaptukų, medgryų šeimos vabzdžiai. Vienas iš rimčiausių pastatų kenkėjų yra juodasis naminis ūsočius — juodas vabalas iki 20 mm ilgio. Jo vikšras giliai graužiasi į medieną, palikdamas rudus nuogruožų miltus.

Kitas spygliuočių medžių pastatuose ir įrengimuose sutinkamas vabzdys — naminis skaptukas. Jis lengvai pažįstamas iš garso, primenančio kišeninio laikrodžio tiksenimą.

Baldus ir kitus medžio gaminius kartais apninka baldinis skaptukas. 3—4 mm ilgio vikšrai graužiasi giliai į medieną. Kai jų daug, mediena gali būti greit suardyta. Į trobesius mūnėti kenkėjai patenka su statybine medžiaga, kuri pavasarį ar vasarą būna miške nenužievinta ar iš sausulių. Todėl statybai reikia naudoti neužkrėstą medieną. Medienos užkrėtimas lengvai pastebimas iš ovalinės arba apvalios formos skylučių. Užkrėstos medienos negalima laikyti arti pastatų, ypač pavasarį.

Pastatus nuo medienos kenkėjų padeda apsaugoti išorinių sienų tinkavimas bei dažymas, baldus — jų poliravimas, lakavimas.

Kovai su šiais kenkėjais galima panaudoti esamą vaistinėse preparatą „Dezinfektal“. Jo naudojimo būdas nurodytas bonkos etiketėje. Užkrėstas vietas dar galima tepti arba purkšti valgomos druskos tirpalu (kibire vandens ištirpinama 1 kg druskos), kreozotu arba terpentinu su žibalu (3:1). Purkšti arba tepti reikia keletą kartų.

Atskirais atvejais galima purkšti insekticidus į išlėkimo angas. Tai reikia daryti tada, kai vikšrai būna paviršiniuose medienos sluoksniuose, t. y. pradžioje ir pabaigoje jų vystymosi, dažniausiai pavasarį — balandžio, gegužės mėnesiais.

Be to, šiuos kenkėjus galima išnaikinti dezinfekuojant pastatus. (Iš „Tiesos“)

Lietuvos veisliniai žirgai — KINŲ ŽIRGYNAMS

ARIOGALA. Salomėjos vo paskirtos pirmosios Nėrtes vardo kolūkyje premijos.

Neseniai kolūkiečius pasiekė džiugi žinia: jų kolūkyje auginamų arklių veislių susidomėjo Lietuvos Kinijos žirginai ir įsigijo čia 2 dvi-mečius eržilus.

Kinų žirginams savo keletą veislinių arklių pardavė taip pat „Aušros“, „Raudonosios pripažinilas geriausiu, o „Padūbio“ kolūkiai.

GAUSĖJA LIETUVOS GYVŪNIJA

Šią vasarą į Kauno apylinkių miškus atvežti fazanai iš Bulgarijos. Ežeruose ir upėse atsitaro sterlės ir valvorykštinių upėtaklio maišai. Bandymui miškuose pradėtos apgyvendinti juodsidabrės lapės iš žvėrininkystės fermų.

Tai toli gražu ne visi darbai, kurie atliekami Lietuvos gyvūnijai gausinti. Sparčiai veisiasi pokario metais atvežti ir respubliką dėmėję ir taurieji elniai, Sibiro laukinės stinos ir Sibiro voveraitės.

Gerai aklimalizavosi Trakų ežeruose ondaitra. Žuvinto draustinyje susikūrė didžiausia Baltijos gilbių kolonija. Lietuvos pietryčiuose paplito bebrai, meškėnai. Padaugėjo briedžių, šernų. Kai kuriuos sparčiai besidauginančius žvėris ir paukščius leista medžioti.

Lietuvos gyvūnijos atkūrimo ir gausinimo darbą dirba šimtai valstybinio draustinio, 150-ties rezervatų, daugelio medžioklinių ūkių darbuotojų. Jie organizuoja žvėrių apsaugą, ruošia jiems žemai maisto, biologų padedami, tiria gyvulių, paukščių ir žuvų gyvenimą naujose sąlygose.

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Rokiškio MMS darbuotojams
Nikanovui Jonui
ir Nikanovai Julijai,
jų mylimai dukrelei mišrus, reikiame gilių užuojautą.
Rokiškio MMS kolektyvas

Nuo rugsėjo 1 d. Rokiškio Kultūros namuose pradeda darbą suvimo-kirpimo kursų nauja laida. Pareiškimai priimami iki rugpjūčio 30 d.